

8. "Gabra ta' Kitba Maltija" mit-Tabib Gużè Bonnici. L-Ew-
wel Ktieb: "Anġli tan-Niket" ta' Gino Muscat-Azzopardi;
9. "Leli ta' Haż-Żghir" minn Gużè Ellul-Mercer.
10. "A Grammar of the Maltese Language" by Prof. Rev.
Edmund F. Sutcliffe, S.J.
11. "Weraq Midmum" minn Gużè Borg-Pantalleresco.
12. "Tahriġ fl-Isien Malti" mis-Surmast Karm. Fenech.
13. "Dun Karm: 1871-1961" — kitba miġbura mill-Professur
Gużè Aquilina.
14. "Gabra ta' Poeżijiet ghat-Tfal" mill-Kommandatur R.
Vella-Tomlin.
15. "Il-Muza Maltija" (it-Tieni Edizzjoni) tal-Professur Gużè
Aquilina.
16. "Dizzjunarju Biblijografiku" ta' Rob. Mifsud-Bonnici.
Ismi jidher ukoll għal bosta drabi fir-Rivisti:
17. "Il-Malti" tal-Akkademja tal-Malti.
18. "Lehen il-Malti" ta' l-Istudenti Universitarji.
19. "Ir-Rużarju" tal-Patrijiet Dumnikani.
20. "Il-Giri Guides" tal-Maltin ta' l-Egittu.
21. "Drama" ta' G. Cassar-Pullicino u C. Micallef.

Ismi jidher ukoll f'mhux inqas minn tużżana ġurnali lokali li
f'uhud minnhom, jiġifieri fit-tmexxija tagħhom, kellu sehem sewwa
ma' tul dawn l-aħħar erbgħin sena. U m'hux ta' min jinsa jsemmi
l-"Pronostku Malti" li bil-konkorsi tiegħu xerridli ismi minn ta'
quddiem fost il-ħbieb tal-Poeżija Maltija.

* * *

Lil dawk il-ħbieb li għoġobhom jiftakru f'ija, iżjed minni nnifsi,
jiensa niżżihajr minn qalbi; u lil dawk li semmewni f'xi kitba u 'i
jiensa bla ma ridt inqas li nsemmi, nitlob maħfra mimlija ħajr u
għożża. Niżżihom ħajr tassew għax bid-daqqa ta' pinna tagħhom,
aktarx bla ma kienu jafu, huma kitbu bejniethom, għalkemm fil-
qosor, il-ħajja ġurnalistika, teatrali, letterarja u poetika tiegħi —
ħaġa li lanqas jien stess ma ħsibt li nagħmel.

Sbieħ il-kotba . . . u għeżież il-ħbieb! . . .

KOTBA LI RĊEVEJNA GĦAL-LIBRERĪJA TAD-DAR TAL-GĦAQDA

IR-RUŻARJU — Mejju-Ġunju, 1965 — Vol. XVII — No. 3. Lulju-
Awissu, 1965 — Vol. XVII — No. 4. Settembru-Ottubru — Vol.
XVII — No. 5. Minn għand l-Editor P. Val. V. Barbara, O.P.

L-ISKRITTURA MQADDSA U D-''DIVINA COMMEDIA'' TA' DANTE ALIGHIERI

Ta' LAWRENCE R. SCHIAVONE
(Jissokta mill-Harga ta' Marzu, 1965)

IL-PURGATORJU

MA' DWAR IL-MUNTANJA IEBSA TAL-PURGATORJU

Wara l-harga tiegħu mill-infern Dante jhossu jiehu r-ruħ. Mhux
aktar biki, twerziq, għajat ta' disperazzjoni, mhux aktar dlam,
kruha, dehriet tal-biza', imma l-hlewwa ta' għodwa sabiħa msebħha
bid-dawl tax-xemx. Kolloxx juri li qeġdin qrib il-muntanja tal-Pur-
gatorju; madwarha jinsabu l-erwieħ ta' dawk li niedma minn dnu-
gatorju; biethom intelqu f'ħajjithom fil-ħniena t'Alla u issa jixtiequ biss li
jitnaddfu mjt-tebghat li fihom ħalla d-dnub biex ikunu jistgħu fl-aħħar
imorru jgawdu 'l Alla għal dejjem fis-sema.

M'hemmx b'zonn ngħid, fil-Purgatorju ma nsibux erwieħ qad-
disa li magħhom niltaqgħu fil-qari ta' l-Iskrittura, imma wkoll ħarsa
ċkejna turina kemm il-poeta kellu f'moħħu l-Kotba Mqaddsa meta
għe biex ikanta l-Purgatorju, fejn ruħ il-bniedem titnaddaf biex ikun
jisthoqqilha titla' fil-glorja tas-sema. Mix-xatt tal-gżira tal-Purga-
torju fejn jiġu milqugħa mix-xwejjeħ Katoni sal-quċcata tal-mun-
tanja fejn Dante jkollu x-xorti li jara għaddejja minn quddiemu
l-proċessjoni tal-għageb li turi l-istorja u r-rebħa tal-Knisja Mqaddsa,
insibu għadd sabiħ ta' hsebijiet u xbiħat li Dante jiehu mill-Iskrit-
tura biex iqeġdilna quddiemna bħala eżempji ta' ħajja qaddisa biex
nimxu fuqhom jew ta' ħażen li għandna naħarbu.

Kif iż-żewġ Poeti jsibu ruħhom fix-xatt tal-gżira bla ma jafu xi
triq sejrin jaqdbu, jaraw riesqa lejhom ħafifa fuq il-baħar dghajsa
mmexxija mill-anġlu t'Alla; fiha jinsabu xi erwieħ ta' dawk li mietu
fil-ħbibberija t'Alla u li fil-Purgatorju jehtigilhom jissaffew mill-ħtijiet
zghar tagħhom b'tama shiħa u qawwija li għad jaraw 'l Alla. Huma
ħelsu mill-jasar tad-dnub il-mejjiet kif darba l-Lħuħ ħelsu mill-jasar
ta' Fargħuni, u għalhekk

*"In exitu Israel de Aegypto"
cantavan tutti insieme ad una voce
con quanto di quel salmo è poscia scripto.*

(Purg. II 46-48).